

EVOLUTION OF WARFARE - I

Time : Three Hours

Maximum Marks : 80

Note : The candidates are required to attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each. Section E is compulsory consisting of 10 short answer questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

1. Discuss techniques of fighting of the Persian and Macedonian Armies on the basis of the Battle of Arballa (331 B.C.).
2. Critically analyse the strategy and tactics of opposing armies on the basis of a sketch in the Battle of Cannae (216 B.C.).

SECTION-B

3. Discuss the Military Organisation of the English and Normans on the basis of the Battle of Hastings (1066 A.D.).
4. Write a note on the Military Organisation of Mongol Army and Changez Khan.

SECTION-C

5. Critically analyse the Impact of Industrial Revolution on the means of communication and society.
6. Discuss various elements of Napoleonic Warfare.

SECTION-D

7. Critically analyse the Battle of Trafalgar (1805 A.D.) and its impact on Art of Warfare.
8. Evaluate the Tactical Developments of American Civil War (1861-65 A.D.).

SECTION-E

9. Write short answers to the following :

- (i) Any two features of Phalanx.
- (ii) Name the weapons used in the Battle of Arbella.
- (iii) Write the names of Army branches of Roman divisions.
- (iv) Write any two reasons of Hennibal's victory in Battle of Cannae.
- (v) Name the weapons used by French Army in Battle of Hastings.
- (vi) Write any two features of Changez Khan's Army.
- (vii) Name the weapons developed for Army during Industrial Revolution.
- (viii) Write a brief note on 'Lines v/s Column Formation'.
- (ix) Write any one military lesson from the Battle of Trafalgar.
- (x) Write any two causes of American Civil War.

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ : ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਉ, ਅ, ਇ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਮੀਂਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਗਤੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਮੀਂਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ਉ

1. ਅਰਬਲਾ ਦੇ ਯੁੱਧ (331 ਬੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪਰਸੀਅਨ ਅਤੇ ਮੇਸਡੋਨੀਅਨ ਫੌਜਾਂ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧ-ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. Cannae ਯੁੱਧ (216 ਬੀ.ਸੀ.) ਦੇ ਖਾਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੌਜਾਂ ਦੀਆਂ ਯੁੱਧ-ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚਾਲਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਅ

3. ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਯੁੱਧ (1066 A.D.) ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਐਗਰੇਜ਼ ਅਤੇ ਨਾਰਮਨਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਮੁਗਾਲ ਫੌਜ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਖਾਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਸੰਗਠਨ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਇ

5. ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਨਪੋਲੀਅਨ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਸ

7. ਟ੍ਰਾਫਾਲਗਰ ਯੁੱਧ (1805 A.D.) ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਕਲਾ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
8. ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਵਿਲ ਵਾਰ (ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ) (1861-1865 A.D.) ਦੀਆਂ tactical developments ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-ਹ

9. ਸੱਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

- (i) Phalanx ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਫੀਚਰ।
- (ii) ਅਰਬਾਲਾ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਵਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (iii) ਹੇਮਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਮੀ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (iv) Cannae ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹਨੀਬਾਲ ਦੀ ਸਿੱਤ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਫੀਚਰ ਲਿਖੋ।
- (v) ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਫ੍ਰਾਂਸੀਸੀ ਫੌਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਵਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- (vi) ਚੰਗੇ ਖਾਨ ਦੀ ਫੌਜ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਫੀਚਰ ਲਿਖੋ।
- (vii) ਉਦਯੋਗਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

- (viii) "Lines vs Column Formation" ਉੱਤੇ ਸੰਖਿਅਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (ix) ਟਾਫਾਲਗਰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਸਥਾਨ (ਨਸੀਹਤ) ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- (x) ਅਮਰੀਕੀ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।